

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
 Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
 Кафедра англійської філології і перекладу

УЗГОДЖЕНО
 Декан

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Проректор з навчальної роботи

_____ Н. Ладогубець
 «__» _____ 2021 р.

_____ А. Полухін
 «__» _____ 2021 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Основи філологічних досліджень»

Освітньо-професійна програма: «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»

Галузь знань 03 «Гуманітарні науки»

Спеціальність: 035 «Філологія»

Спеціалізація: 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»

Форма навчання	Семестр	Усього (год./кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР /К.р.	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	3	120/4	34	17	–	69	–	–	диф.залік 3с
Заочна	3,4	120/4	8	4	–	108	1 к-4с	–	диф.залік 4с

Індекс: НБ-8-035/21-3.3

Індекс: НБ-8-035з/21-3.3

СМЯ НАУ РП 12.01.03-01-2021

Робочу програму навчальної дисципліни «Основи філологічних досліджень» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська», навчальних та робочих навчальних планів № НБ-8-035/21, № РБ-8-035/21, № НБ-8-035з/21, № РБ-8-035з/21 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 035 «Філологія», спеціалізацією 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила:

доцент кафедри англійської філології і перекладу _____ Струк І.В.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська» спеціальності 035 «Філологія», спеціалізації 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська» – кафедри англійської філології і перекладу, протокол № ___ від _____ 2021 р.

Гарант освітньо-професійної програми _____ Сидоренко С.І.

Завідувач кафедри _____ Сидоренко С.І.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету лінгвістики та соціальних комунікацій, протокол № ___ від «___» _____ 2021 р.

Голова НМРР _____ Кокарєва А.М.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

ЗМІСТ

	сторінка
Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	4
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	4
2. Програма навчальної дисципліни	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.....	6
2.3. Тематичний план	6
2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу	7
2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи	7
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	7
3.1. Методи навчання.....	7
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	7
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет.....	8
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	8

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи філологічних досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.03-01-2021
		стор. 4 з 10	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Основи філологічних досліджень» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі філології та перекладу.

Метою навчальної дисципліни є формування здатності самостійно організовувати та проводити науково-пізнавальну діяльність в певному тематичному контексті із використанням методологічних засобів дослідження проблем перекладу.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- окреслити проблематику науково-дослідницької діяльності в галузі філології;
- познайомити студентів із методологією та методами дослідження;
- розглянути окремі види кваліфікаційних робіт студентів;
- розкрити послідовність виконання, підготовку до захисту науково-дослідних робіт;
- окреслити типові помилки при написанні та оформленні курсових та дипломних робіт;
- навчити уникати плагіату та дотримуватися принципів академічної доброчесності;
- розглянути рекомендації щодо підготовки публікацій.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна

- оволодіти методикою виконання та оформлення науково-дослідної роботи з філології;
- організувати процес свого навчання й самоосвіти;
- розуміти основні прийоми написання науково-дослідних робіт із застосуванням загальнонаукових та спеціальних методів дослідження.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна

- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;
- усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для здійснення фахової науково-дослідницької роботи, її презентації науковій спільноті та захисту інтелектуальної власності на її результати;
- здатність професійно застосовувати поглиблені знання з лінгвістики, перекладознавства та методики викладання іноземних мов і перекладу;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність бути критичним і самокритичним.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки

Навчальна дисципліна «Основи філологічних досліджень» базується на знаннях дисциплін «Вступ до мовознавства» та «Ділова українська мова» та є базою для вивчення подальших дисциплін, таких як: «Порівняльна граматики англійської та української мов», «Теорія перекладу», «Практика перекладу галузевої літератури» та інших.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля №1 «Організація та методика науково-дослідної діяльності», який є логічно завершеною, самостійною, цілісною частиною навчального плану, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до модуля

Модуль 1. Організація та методика науково-дослідної діяльності

Інтегровані вимоги до модуля № 1: у результаті засвоєння навчального матеріалу навчального модуля № 1 «Організація та методика науково-дослідної діяльності» здобувач повинен **знати** принципи, технології і прийоми написання науково-дослідних робіт з філології; **вміти** ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

Тема 1. Основні засади академічного письма. Поняття про академічне письмо, його категорійні ознаки, змістове наповнення. Способи викладу інформації, основні виміри та концепції створення академічного тексту. Жанри академічного письма.

Тема 2. Академічна доброчесність. Академічна доброчесність як запорака якісної вищої освіти. Академічна культура: поняття, функції, складові. Основні правила дотримання академічної доброчесності та заходи щодо попередження й виявлення плагіату. Поняття про плагіат. Види плагіату. Реплікація, рерайт, компіляція, творче перефразування. Виявлення плагіату, антиплагіатні програми: <http://www.antiplagiat.ru>, www.copyscape.com, програми «Плагіат-Інформ», SearchInform, TurnItIn, EVE2, CopyCatch Gold, WcopyFind тощо.

Тема 3. Етичний кодекс ученого України та його принципи. Наукова етика дослідника. Поняття академічної культури. Поняття професійної етики. Закон України «Про авторське право та суміжні права» (23.12.1993, поточна редакція від 14.10.2020). Захист авторських прав.

Тема 4. Організація наукової діяльності. Психологія наукової творчості. Робочий день науковця. Робоче місце науковця. Технічне забезпечення наукового дослідження. Поняття тайм-менеджменту (персональний, рольовий, корпоративний) та вимоги до його створення.

Тема 5. Технології генерації та організації ідей. Методологічні знання. Технології генерації ідей. Методи активізації творчого пошуку (метод контрольних запитань, метод фокальних об'єктів, метод морфологічного аналізу).

Тема 6. Методи і техніка наукового дослідження. Загальна характеристика спеціальних та конкретно-наукових методів. Рівні наукового пізнання. Основні види методів. Методи теоретичних досліджень. Методи емпіричних досліджень. Конфлікт між лінгвістичним і літературознавчим методами. Методи теорії перекладу. Методи опрацювання наукових першоджерел. Метод зіставного аналізу оригінального і перекладного текстів. Компаративний метод. Метод кількісного аналізу.

Тема 7. Мова і стиль науково-дослідної роботи. Наукові поняття і терміни. Стилiстичні особливості наукової мови. Синтаксис наукового стилю мови. Мовні та мовленнєві помилки. Саморедагування. Аргументованість та об'єктивність результатів філологічного дослідження.

Тема 8. Підготовка до написання наукової роботи. Наукова робота: визначення, поняття, основні види. Загальна характеристика наукової роботи. Загальна схема наукового дослідження. Вибір і затвердження теми. Формулювання назви наукової роботи.

Тема 9. Курсова, дипломна роботи як кваліфікаційне дослідження. Курсова та дипломна роботи: загальна характеристика. Послідовність виконання курсової (дипломної) роботи. Підготовчий етап роботи над курсовою (дипломною) роботою. Робота над текстом курсової (дипломної) роботи. Заключний етап роботи над курсовою (дипломною) роботою. Підготовка до захисту та захист курсової (дипломної) роботи. Керівництво курсовою (дипломною) роботою та її рецензування.

Тема 10. Вимоги до змісту і структури курсових робіт. Загальні вимоги до роботи. Структура та зміст роботи. Вступ, його композиція. Актуальність дослідження. Мета й завдання дослідження. Об'єкт і предмет дослідження. Наукова новизна одержаних результатів. Практичне значення одержаних результатів. Апробація. Публікації. Основна частина роботи. Висновки. Список використаних джерел.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи філологічних досліджень»	Шифр документа	СМЯНАУ РП 12.01.03-01-2021
		стор. 6 з 10	

Тема 11. Оформлення курсової та дипломної робіт. Загальні вимоги до оформлення. Таблично-графічні методи як способи представлення інформації. Вимоги до створення таблично-графічних методів. Нумерація. Подання текстового матеріалу. Додатки. Ілюстрації. Таблиці. Формули. Посилання.

Тема 12. Презентація результатів дослідження. Основні принципи підготовки анотації та доповіді англійською мовою. Візуалізація результатів у форматі РРТ. Колористика і типографіка. Структурування інформації на слайді. Типові помилки при створенні й оформленні наукової презентації.

Тема 13. Методика пошуку наукової інформації. Глобальні пошукові системи. Бібліотечні інформаційно-аналітичні служби. Перевірка й спростування інформації. Достовірність / недостовірність інформації. Шляхи виявлення недостовірної інформації. Бізнес модель журналу. Хижацькі видання.

Тема 14. Типові помилки при написанні й оформленні науково-дослідної роботи. Мета дослідження. Об'єкт дослідження. Предмет дослідження. Логіка викладення результатів. Завдання і висновки науково-дослідної роботи. Бібліографічний опис джерел. Обсяг та оформлення роботи.

Тема 15. Методика підготовки та оформлення публікацій. Наукова публікація. Наукова монографія. Наукова стаття. Тези наукової доповіді (повідомлення). Вихідні відомості. Методичні прийоми викладу наукового матеріалу. Індукування роботи за УДК. Оформлення заявки на участь в конференції.

Тема 16. Техніка написання публікації. Формулювання плану. Відбір і підготовка матеріалів. Групування матеріалів. Опрацювання рукопису. Перевірка правильності оформлення. Літературна правка.

2.3. Тематичний план.

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)								
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання				
		Усього	Лекції	Прак. заняття	СРС	Усього	Лекції	Прак. заняття	СРС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Модуль №1 « Організація та методика науково-дослідної діяльності »										
1.1	Основні засади академічного письма.	3 семестр				3 семестр				
		8	2	2	4	5	2	–	3	
1.2	Академічна доброчесність.	6	2	–	4	3	–	–	3	
1.3	Плагиат, його види.	8	2	2	4	3	–	–	3	
1.4	Етичний кодекс ученого України та його принципи	6	2	–	4	3	–	–	3	
1.5	Організація наукової діяльності.	8	2	2	4	3	–	–	3	
1.6	Технології генерації та організації ідей.	6	2	–	4	3	–	–	3	
1.7	Методи і техніка наукового дослідження	8	2	2	4	4	–	–	4	
1.8	Мова і стиль науково-дослідної роботи.	6	2	–	4	6	2	–	4	
Усього за 3 семестр						30	4	–	26	
1.9	Підготовка до написання наукової роботи.	8	2	2	4	4 семестр				
						8	–	–	8	
1.10	Курсова, дипломна роботи як кваліфікаційне дослідження.	6	2	–	4	10	2	–	8	
1.11	Вимоги до змісту і структури курсових робіт.	8	2	2	4	8	–	–	8	

1.12	Оформлення курсової та дипломної робіт.	6	2	–	4	8	–	–	8
1.13	Презентація результатів дослідження.	8	2	2	4	10	–	2	8
1.14	Методика пошуку наукової інформації.	6	2	–	4	8	–	–	8
1.15	Типові помилки при написанні й оформленні науково-дослідної роботи.	8	2	2	4	10	2	–	8
1.16	Методика підготовки та оформлення публікацій.	6	2	–	4	8	–	–	8
1.17	Техніка написання публікації.	6	2	–	4	8	–	–	8
1.18	Модульна контрольна робота №1	2	-	1	1	–	–	–	–
1.19	Контрольна (домашня) робота	–	–	–	–	8	–	–	8
1.20	Підсумкова семестрова контрольна робота	–	–	–	–	4	–	2	2
Усього за 3 семестр		120	34	17	69				
		Усього за 4 семестр				90	4	4	82
Усього за модулем №1		120	34	17	69	120	8	4	108
Усього за навчальною дисципліною		120	34	17	69	120	8	4	108

2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу.

Контрольна (домашня) робота з дисципліни виконується у четвертому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студента при вивченні дисципліни.

Завдання на контрольну роботу розміщені кафедрою англійської філології і перекладу в електронному репозитарії НАУ. Виконання контрольної (домашньої) роботи здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій, розроблених провідним викладачем кафедри.

Час, потрібний для виконання контрольної роботи, складає 8 годин самостійної роботи.

2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи.

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до підсумкової контрольної роботи розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджуються на засіданні кафедри та доводяться до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод;
- метод проблемного викладу навчального матеріалу;
- репродуктивний метод;
- дослідницький метод.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, практичних занять, самостійному вирішенні навчальних задач, роботі з навчальною літературою.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Бірта Г.О. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. / Г.О. Бірта, Ю.Г. Бургу. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 142 с.

3.2.2. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / О.І. Гуторов; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Х.: ХНАУ, 2017. – 272 с.

3.2.3. Колесников О.В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / О.В. Колесников. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 144 с.

3.2.4. Струк І.В. Основи наукової діяльності : методичні рекомендації до самостійної роботи / уклад. І.В. Струк. – К.: НАУ, 2019. – 32 с.

3.2.5. Струк І.В. Методологія та організація перекладознавчих досліджень : практикум / уклад. І. В. Струк. – Херсон: «ОЛДИ-ПЛЮС», 2020. – 56 с.

3.2.6. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи філологічних досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.03-01-2021
		стор. 8 з 10	

діяльності / В.М. Шейко, Н.М. Кушнарченко. – 7-е вид., стер. – К. : Знання, 2011. – 310 с.

Допоміжна література

3.2.7. Гладуш Н.Ф. Self Study English Course: навч. посібник з англійської мови / Н.Ф.Гладуш, Н.І. Аненко, К.С.Подсевак. – К.: Освіта України, 2010. – 324 с.

3.2.8. Клименюк О.В. Технологія наукового дослідження: підручник / О.В. Клименюк. – К.: Аспект-Поліграф, 2006. – 308 с.

3.2.9. Стріха М.В. Український художній переклад: між літературою і націтворенням / М.В. Стріха. – К. : Факт, 2006. – 344 с.

3.2.10. Turabian K. L. A Manual for Writers of Research Papers, Theses, and Dissertations. – Chicago: Univ. of Chicago Press, 2007. – 250 p.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет

3.3.1. Вимоги до написання реферативної роботи.
https://www.youtube.com/watch?v=JmОбз_HSVeE

3.3.2. Струк І.В. Навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни «Основи філологічних досліджень». <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/47257>.

3.3.3. Research methods in linguistics / Ed. by R.J. Podesva, D. Sharma. – Cambridge: Cambridge Univ. Press, 2014. <http://www.cambridge.org/us/academic/subjects/languages-linguistics/researchmethods-linguistics/research-methods-linguistics?format=PB>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ.

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Вид навчальної роботи	Модуль №1	
	3 семестр	4 семестр
Виконання тестових завдань	10б.×4 = 40	-
Відповіді на практичних заняттях	10б.×4 = 40	10
Виконання контрольної (домашньої) роботи	–	60
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	<i>48 балів</i>	–
Підсумкова семестрова контрольна робота	-	30
Виконання модульної контрольної роботи №1	20	–
Усього за модулем №1	100	100
Усього за дисципліною	100	

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка перераховується в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				